

Algemeen Overleg inzake huiselijk geweld, Tweede Kamer, 3 juni 2009 Verslag Federatie Opvang

Gisteren heeft het voortgezet Algemeen Overleg inzake huiselijk geweld in de Tweede Kamer plaatsgevonden. Het overleg werd bijgewoond door de bewindslieden Hirsch Ballin, Bussemaker en Rouvoet en woordvoerders van de CDA, VVD, PvdA en SP fracties. Het debat concentreerde zich met name op de versnippering van financieringsstromen voor een systeemgerichte aanpak van huiselijk geweld, het huisverbod en de meldcode.

Versnipperde financiering

De Federatie Opvang had voorafgaand aan het Algemeen Overleg aandacht gevraagd voor het probleem van versnipperde financiering (o.a. WMO, AWBZ, Zorgverzekeringswet en Jeugdzorg) voor systeemgerichte hulpverlening aan slachtoffer, pleger en kinderen in situaties van huiselijk geweld. Dit onderwerp is uitgebreid aan bod gekomen tijdens het overleg. Marleen de Pater-van der Meer van het CDA stelde de grote diversiteit aan financieringsstromen uitgebreid aan de orde. Zij noemde daarbij ook het probleem van slechte aansluiting tussen financiering door gemeente en provincie voor meegebrachte kinderen in de opvang. Krista van Velzen (SP) en Fred Teeven (VVD) onderstreepten het probleem van versnipperde financiering en hoge administratieve lasten, als opgebracht door de Federatie Opvang en de MOgroep in hun brief aan de Tweede Kamer van 27 maart 2009.

In reactie hierop erkende Staatssecretaris van VWS Bussemaker het probleem van versnipperde financiering en de knelpunten die hier voor de vrouwenopvang uit voortvloeien. Ze herkende ook dat relatief veel tijd en geld worden besteed aan het organiseren van hulpverlening, terwijl zoveel mogelijk tijd en geld aan cliënten dienen te worden besteed. Mevrouw Bussemaker gaf aan dat gemeenten weliswaar de regie moeten nemen, maar dat ze graag een vereenvoudiging van de financieringsstromen ziet en er alles aan wil doen dit complexe probleem dat door de Federatie Opvang is geschetst aan te pakken. Ze deed een aantal concrete toezeggingen:

- het probleem van versnipperde financiering en de punten die door de Federatie Opvang in haar brief van 27 mei 2009 zijn opgebracht, worden expliciet meegenomen in het VWS onderzoek naar de vrouwenopvang;
- door middel van dit onderzoek kunnen de knelpunten in kaart worden gebracht. Mogelijk is één van de uitkomsten van het onderzoek dat een pilot (als de pilot in Rotterdam) nodig is, maar daar is het nu nog te vroeg voor;
- de Federatie Opvang wordt betrokken bij dit onderzoek; en
- de resultaten van dit onderzoek worden eind 2009 verwacht en aan de Tweede Kamer toegezonden.

Staatssecretaris Bussemaker gaf aan dat ook de Federatie Opvang een rol heeft in de aanpak van dit probleem. Het ministerie van VWS investeert in de professionalisering van de vrouwenopvang. Onderdeel van het Verbeterplan Vrouwenopvang is te zorgen dat zoveel mogelijk tijd en geld bij cliënten terecht komt.

N.a.v. een vraag van Krista van Velzen specifiek over de toegang tot AWBZ voor slachtoffers van huiselijk geweld, gaf staatssecretaris Bussemaker aan dat zij gesprekken heeft gevoerd met de Federatie Opvang en het CIZ en dat de onrust hierover is weggenomen. De uitval van cliënten in de MO en VO als gevolg van de AWBZ pakketmaatregelen per 1 januari 2009 bleek zeer gering te zijn. Bovendien, benadrukte ze, is het zeker niet de bedoeling na een investering van 32 miljoen in Beschermd en Weerbaar, weer andere problemen te creëren.

Huisverbod

In algemeen werd gesteld dat de wet Tijdelijk Huisverbod een succes is. De precieze effecten zullen uit de evaluatie van het huisverbod naar voren komen.

Gezien het aantal huisverboden dat op dit moment is uitgevaardigd (bijna 700), kunnen we aannemen dat de middelen die beschikbaar zijn gesteld door het rijk voor 1000 huisverboden in 2009 onvoldoende zijn, aldus de leden van de Tweede Kamer. De minister van Justitie en staatssecretaris van VWS stelde echter dat geen extra financiering voor de uitvoering van het huisverbod vanuit het rijk

beschikbaar zal worden gesteld. Ook zal niet worden gesproken over een andere verdeelsleutel voor verdeling van de gelden voor het huisverbod.

De samenwerking tussen de centrumgemeenten en regiogemeenten in de uitvoering van het huisverbod verloopt goed, stelde minister Hirsch Ballin en staatssecretaris Bussemaker. (Centrum)gemeenten hebben hun zaken op orde en nemen hun verantwoordelijkheid. VNG houdt de vinger aan de pols. Er is een infrastructuur voor hulp en opvang. Er wordt toegewerkt naar een landelijk dekkend stelsel van opvang en hulpverlening, zoals staatssecretaris Bussemaker ook heeft opgenomen in haar voortgangsrapportage Beschermd en Weerbaar. Minister Hirsch Ballin gaf aan dat wordt toegewerkt naar een landelijk dekkend netwerk van Veiligheidshuizen. VWS zal de VNG ondersteunen bij het in kaart brengen van de praktijk van hulp en opvang bij centrumgemeenten en regiogemeenten.

Marleen de Pater gaf aan dat zij signalen heeft ontvangen dat de vraag naar opvang met de invoering van het huisverbod is toegenomen en dat dit een probleem vormt. Hier is door de staatssecretaris van VWS niet expliciet op gereageerd.

Regioplan voert op het moment een onderzoek uit naar de uitvoering van het huisverbod. Na de zomer stelt staatssecretaris Bussemaker de Kamer op de hoogte van de uitkomsten van dit onderzoek.

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Tijdens het AO is uitgebreid gesproken over de meldcode. VVD pleitte voor een meldplicht en PvdA pleitte voor een meldplicht als de meldcode niet werkt. Alle partijen vroegen zich bovendien af of een meldcode voldoende afdwingbaar is. Krista van Velzen vroeg zich af of voldoende aandacht is voor professionals n.a.v. het incident in Rotterdam (Riagg). Staatssecretaris Bussemaker en Minister Hirsch Ballin benadrukten dat het kabinet heeft gekozen voor een meldcode. Het wetsvoorstel hiertoe gaat rond 2010 naar de Tweede Kamer. Het streven is de meldcode begin 2011 in te voeren. In de komende tijd wordt door VWS hard gewerkt aan voorbereidingen voor de invoering i.s.m. het veld, waaronder de totstandkoming van een model meldcode in oktober 2009 en deskundigheidsbevordering.

Samenwerking ASHG's – AMK's

Naar aanleiding van een vraag van Fred Teeven, gaven staatssecretaris Bussemaker en Minister Rouvoet aan niet te denken aan het opnemen van de AMK's als een afdeling binnen de ASHG's om de samenwerking in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling te bevorderen. Focus ligt op het investeren in de samenwerking tussen ASHG's en AMK's. Bovendien, benadrukte Rouvoet, hebben de AMK's een wettelijke basis.

Overige onderwerpen

Naast deze onderwerpen is gesproken over een aantal overige punten:

- betrekken van tandartsen en dierenartsen bij de aanpak van huiselijk geweld;
- strafverzwaring voor plegers van huiselijk geweld in geval kinderen getuige zijn van het geweld
- voorziening rechtsbijstand voor slachtoffers
- actieve houding van politie en justitie in de aanpak van huiselijk geweld. Ambtshalve vervolging bij het ontbreken van een aangifte is mogelijk. Minister Hirsch Ballin heeft toegezegd dat hij met het OM zal spreken over dossieronderzoek om inzicht te krijgen in hoeverre dit ook gebeurt.

FO, 04/06/09